

parlemDESARRIÀ

REVISTA DE CULTURA I INFORMACIÓ LOCAL DE SARRIÀ DE TER / ABRIL, MAIG, JUNY 2013 / N° 85

Via Augusta una fita d'en Fita per a Sarrià

**HOMENATGE A LA VELLESA
MES DE LA SALUT**

JOSEP CARNER "PRÍncep DELS POETES"

**LA PRESENCIA D'EMILI BLANCH A SARRIÀ DE TER
RECORDANT EN XEVI**

parlemDESARRIÀ

REVISTA DE CULTURA I INFORMACIÓ LOCAL DE SARRIÀ DE TER / ABRIL, MAIG, JUNY 2013 / Nº 85

Via Augusta una fita d'en Fita per a Sarrià

**HOMENATGE A LA VELLESA
MES DE LA SALUT**

JOSEP CARNER "PRÍncep DELS POETES"

**LA PRESENCIA D'EMILI BLANCH A SARRIÀ DE TER
RECORDANT EN XEVI**

L'ARTISTA, L'OBRA I L'OPORTUNITAT

UNA ESCULTURA DE DOMÈNEC FITA A SARRIÀ

Roger Torrent i Ramió
Alcalde de Sarrià de Ter

Els artífexs de l'escultura de l'artista Domènec Fita, el dia de la inauguració, divendres 31 de maig: Roger Torrent, alcalde de Sarrià de Ter, treballadors i representants de l'empresa Àrids Vilanna, Lluís Aymerich, ex regidor de Sarrià de Ter, Joaquim Bover, arquitecte i , al centre, Domènec Fita. Foto: Quim Llunell

Vull començar aquest article recordant un procés. D'alguna manera, recordar és també agrair. Procuo fer un relat no només amb ànim descriptiu sinó, sobretot, amb voluntat de reconeixement. Fa uns anys ja, amb en Lluís Aymerich, visitàvem Domènec Fita a casa seva. Considerava en Lluís, amb raó, que seria interessant que el reconegut artista pogués tenir una obra pública a Sarrià de Ter. No perquè sí, sinó perquè la seva vinculació amb el nostre municipi era estreta i venia de lluny. No en va, en Fita ha viscut catorze anys de la seva vida al nostre poble. Concretament a Sarrià de Dalt, a Can Nadal. De fet, com diu ell, si no hagués estat per les obres de construcció de l'autopista, encara hi viuria.

FITA, UN ESCULTOR TAMBÉ "SARRIANENC"

No em pertoca saber-ho, perquè això pertany a les vivències íntimes, però una part important dels records vitals més marcats d'en Fita estan relacionats

amb Sarrià. També una part transcendental de la seva obra. "El Crist Jacent de la Catedral de Girona és fet a Sarrià", recorda amb barreja d'emoció i enigmàtic orgull.

El lligam amb el nostre petit territori és important. D'estimació. I per això vam entendre que tant Sarrià com l'artista ens mereixíem mútuament

tenir-hi una escultura. El nostre poble ha sabut trobar sempre l'espai i l'oportunitat perquè els artistes locals poguessin mostrar la seva obra. Hem tingut clar que el patrimoni artístic és també memòria col·lectiva. I que, per tant, embellir l'espai públic amb obres escultòriques és també consolidar la nostra comunitat. I en Fita no deixa de ser un sarrià-nenc adoptiu.

Va col·laborar de seguida. Il·lusionat ens deia que sí. Confesso que vaig pensar que es tractava d'una proposta a llarg termini. Una d'aquelles coses que es gesten amb temps i paciència. Que van madurant però que s'allarguen. Tanmateix, molt pocs dies després de la conversa (síntoma inequívoc de les ganes que en tenia) rebo una trucada: "Ja està! Tinc una proposta per vosaltres".

Dibuixos, esquemes i fins i tot una maqueta. Un monòlit amb vidres treballats i cos metàl·lic.

"Il·luminat, és clar, amb LEDs d'aquests d'ara..." Una peça que representa l'empremta que totes les civilitzacions han anat deixant al nostre municipi. El pas de la història i de la gent. Petjades que, com els elements, marquen el caràcter d'un poble. En Domènec Fita cedia una obra al nostre municipi. Ho feia de manera gratuïta, amb l'única voluntat de veure-la dempeus.

OPORTUNITAT: UNA ESCULTURA SENSE COST PER A L'AJUNTAMENT

Però, com en gairebé tot a la vida, el problema era econòmic. No podíem destinar els diners necessaris per construir i instal·lar aquesta obra al

nostre poble. Perquè no els tenim. Així doncs, quedava al calaix, esperant temps millors. Però algun any després, ja al 2011, Àrids Vilanna, l'empresa que faria les obres del carrer Major, ens proposava –com a millora d'aquest projecte- fer l'escultura assumint-ne els costos. Això suposava que podríem tenir-la, gaudir-la, veure-la construïda sense haver de fer cap despesa municipal.

Una d'aquestes oportunitats que es donen quan es donen i que cal aprofitar. Dit d'una altra manera, si no hagués estat perquè es va oferir l'empresa constructora per fer-ho: maqueta, dibuixos i plànols encara esperarien. Així, les obres del carrer Major començaven a mitjan 2012. Les de l'escultura es farien durant el primer semestre del 13.

Vam entendre que calia aprofitar aquesta oportunitat. L'oportunitat de tenir una escultura d'un artista reputat, amic de Sarrià, sense cost directe per a l'Ajuntament. I ens ho vam preguntar: Era ara, un bon moment? Calia fer-ho? I vam comprendre que sí. Que havíem d'aprofitar la proposta d'Àrids Vilanna i instal·lar aquesta magnífica obra al nostre poble. No només perquè no sabem quan tornariem a tenir finançament per poder-ho fer, sinó perquè segurament –i malgrat pugui semblar paradoxal- ara convé més que mai.

MANTENIR, MALGRAT TOT, ELS VALORS

Vivim una crisi econòmica duríssima. Però segurament no és només una crisi econòmica. És també una crisi de valors. Debatem sobre què és primordial i què no i això a la llarga ens ha de

fer millors. Però en aquest procés abandonem alguns referents. Parlem de prioritats i ens centrem en les qüestions materials (és normal, és el que toca). Però correm el risc de perdre conquestes.

No ens hem d'esforçar per fer allò que avui no podem fer. Però tampoc podem oblidar la cultura. No podem oblidar tot allò que ens manté com a societat civilitzada. Cal fer, cuidar, estimar la cultura. Ara més que mai. Perquè precisament correm el risc de per-

podem gaudir d'una gran peça en un espai emblemàtic del poble (hem de reconèixer que és una gran ubicació). Una obra preciosa i alhora contundent. Que marca allò que som i allò que volem ser.

Una nova fita al poble (perdoneu, no he pogut resistir el joc de paraules que ens ensenya al món i ens enriqueix, perquè com deia l'Emília Xargay: "Els espais públics amb obra artística s'enriqueixen espiritualment". ■

Espectacular imatge de l'escultura encesa contrastant amb la clàssica visió sarriana de l'església de Sarrià de Ter. Domènec Fita descobreix el monòlit en corten on apareixen els avaladors de l'escultura. Fotos: Quim Lluell

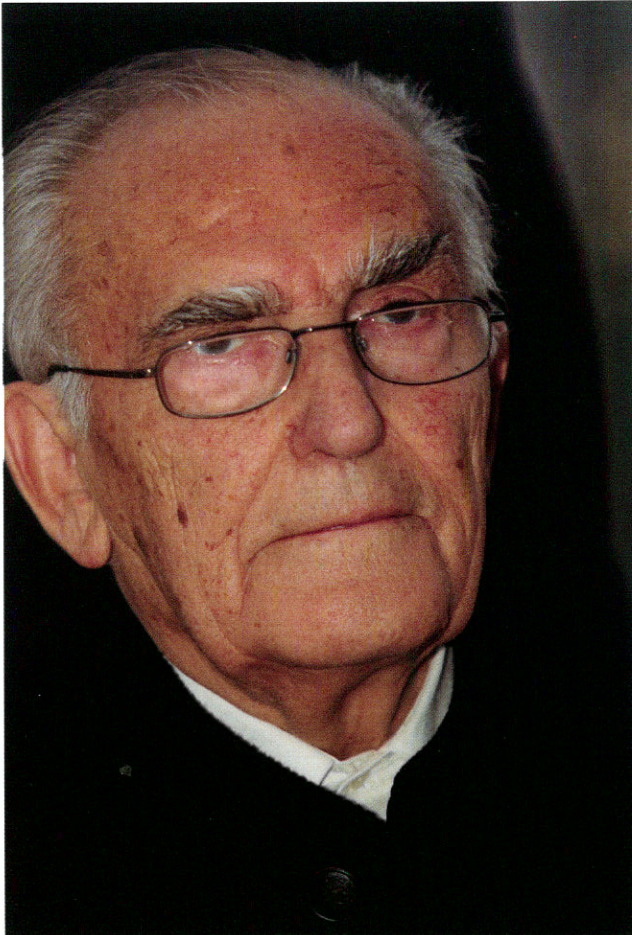
dre valors i certes que ens han dut fins on hem arribat. Hem de procurar mantenir tot allò que ens enriqueix culturalment. I si ens hi ajuden, com és aquest cas, els privats, cal aprofitar-ho.

En definitiva, avui gràcies a la idea de Lluís Aymerich, l'aportació d'en Domènec Fita, el finançament d'Àrids Vilanna i la direcció d'en Kim Bover

VIA AUGUSTA, UNA FITA D'EN FITA PER SARRIÀ

Joaquim Bover i Busquet

Amic dels Fita i arquitecte per a Sarrià de les obres: del carrer Major, del Coro, Pavelló d'esports i monòlit "Via Augusta" de Domènec Fita.

Domènec Fita, fotografiat per Quim Lluell

En aquell moment s'interessa pel que serà en el futur una obsessió: l'art integrat. En el procés d'execució dels relleus, constata que a través d'un gran artesà, Pedres artificials Sagrera, es pot fabricar per un procés de electròlisi una pedra artificial amb l'aparença de bronze.

A pocs metres del pont de l'aigua recentment s'ha col·locat un monòlit de base quadrangular i 12,80 metres d'alçada, una nova escultura d'en Fita, obra feta a base de perfils i xapes d'acer corten i vitralls a base de sorrejat, calats i trencadís, sobre vidre laminar. Amb una transferència lateral de llum a base de leds que van canviant de tonalitat, a partir de les ombres del captard, es configura la singularitat de la peça.

arquetips i fórmules establertes, sempre ha fugit de ser una peça subsidiària de la modernitat instaurada, de les modes del mercat, el que en podríem dir "la modernor mercantil".

És un artista activista que irradia amb la seva obra com fer emergir tot el que ve a nou en la forma i el seu contingut, innovant i creant constantment, busca i investiga amb l'aplicació de noves tecnologies, sense perdre l'academicisme, el rigor, la interiorització, la seguretat, la formació monolítica que, un dia el va consagrar com artista amb tots els valors que va aprendre en les seves primeres passes.

Durant l'estada a Sarrià, en Fita es consagra com escultor, amb obres molt emblemàtiques: a la Catedral de

El primer referent d'en Fita vinculat amb Sarrià el trobarem a l'any 1939 quan es refà el pont de l'aigua que enllaça el Pont Major amb Sarrià. Fita estant acollit a l'Hospici (Casa de Misericòrdia) ajuda al qui després va ser el seu mestre i tutor Joan Carrera, a modelar les escultures de relleu que hi ha a la barana del pont.

Domènec Fita ha acumulat al llarg del camí professional i humà un gran capital, permeteu-me aquesta llicència, no és un capital monetari ni de bens, el seu gran capital és l'obra executada i l'afecte amb els qui l'han conegut.

Gràcies a la seva tenacitat, quasi febril, de buscar nous horitzons avui trobem la seva obra estesa en forma de peces úniques a gran part del territori Català i Andorra.

La seva constant ha estat la insubmissió als

Girona, el Crist jacent, situat en la capella de la girola, Sant Joan i Sant Narcís a la façana (1958/ 1960). A l'Església de Sant Lluç de Girona, per la Confraria dels Manaies, l'Ecce Homo (1959). Al monestir de Montserrat, Sant Benet (1962). A Banyoles el mural a la façana de la clínica Salus Infirmorum (1964).

A Sarrià de Dalt en Fita inicia el seu treball de ceramista conjuntament amb Lluís Pell de Monells. A l'any 1957 comença a obrar la seva pròpia ceràmica i el 1960 fins el 1963 instal·la un taller estudi a la plaça de la Font, a Sarrià de Baix.

El Srs. Torres li encarreguen una creu d'esmalts per la parròquia de Sarrià de Dalt i uns anys més tard Mn. Joan li encarrega l'altar i l'ambó, obra feta a base d'emmotllats de formigó. Durant aquell període en Fita va ser nomenat pel Bisbe Jubany, membre de la comissió d'Art Sacra del Bisbat de Girona.

La relació de Fita amb la ciutadania és molt àmplia i extensa, la seva casa de Sarrià és oberta a tothom, personalitats de la vida industrial de Catalunya, polítics. Personalitats de l'església com l'Abat Escarré que hi va fer estada, poc abans de ser desterrat a Bibaldone, Milà, un convent de Benedictines, que va demanar als Fita, poder passar una estona de descans a casa seva. El més significatiu són les partides d'escacs que feia amb els veïns, fins al punt que 44 anys més tard, el dia de d'inauguració del monòlit Via Augusta, un dels companys contrin-

cants de les partides d'escacs li recordava les bones vivències que havien gaudit.

La vida dels Fita ha estat un comú compartir vivències amb tothom, a la casa de Sarrià de Dalt sovintejava la mainada, dibuixant, fent de l'art un joc més de la vida. L'any que li varen encarregar el disseny del programa de la festa Major en Fita el va fer al nens que venien per casa seva. Ara em diu que la proposta no va agradar perquè volien un dibuix seu, no el de la mainada del barri.

La relació amb el veïnatge tant l'Àngela com en Fita la recorden amb molta estima i molt propera fins al punt que els hi era molt fàcil poder accedir als productes de les cases de pagès de les rodalies. En aquest cúmul de bones vivències destaquen l'honor que els hi va concedir fa uns anys l'ajuntament de Sarrià de ser el pregoner de la festa Major. Avui es mostren molt satisfets de haver regalat al poble de Sarrià de Ter el disseny de l'escultura Via Augusta que gràcies al mecenatge de Àrids Vilanna i la bona empatia amb l'Ajuntament ha estat possible la seva realització. ■

Domènec Fita va seguir de prop l'erecció del monòlit escultural. Foto: Joaquim Bover

El dia de la inauguració, Domènec Fita va estar acompanyat per molts sarrianencs i alguns ex-veïns de Sarrià de Dalt.